

נצבים וילך (379)

נצבים

אַתֶּם נִצְבִּים הַיּוֹם פְּלִכֶם לְפָנַי ה' אֱלוֹקֵיכֶם (כט, ט)

איתא בזוהר הקדוש: היום דא ראש השנה: ביאור נפלא בדרך דרוש, אמר הגאון מהרא"ץ בריסק, אלא שלפני כן הוא מקדים להביא ביאור למסורה מבעל הספר "קול אריה": איתא במסורה שתי פעמים "וכולו". (א) "אָפֶס קָצְהוּ תְרָאָה וְכָלוּ לֹא תְרָאָה וְקָבְנוּ לִי מִשֵּׁם" (במדבר כג, יג) (ב) "וכולו מחמדים" (שיר השירים ה, טז). ופירש, שהנה אם יביט האדם על כללות עם ישראל ימצא כולו יפה ומום אין בו, ולא ימצא מקום אשר תחול בו קללה, כי כולו מחמדים, אבל על כל אחד ואחד בפרטות אפשר למצוא חסרונות, כי אחד אינו בעל צדקה, והשני אינו ת"ח, והשלישי אינו ירא שמים וכו'. בקיצור אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. על כן על פרטיות ישראל יכולים למצוא מקום שתחול עליהם קללה חס ושלום, אבל על כלל ישראל א"א לבקר מומים, שהרי כולו נאה.

זהו שאמרה המסורה, אפס קצהו תראה, שאם תראה רק קצהו וחלקו של העם, אז תמצא בהם חסרונות, וע"י זה תוכל לקללם, אמנם כולו, לא תראה, שעל כלל ישראל לא תמצא שמץ ודופי, והטעם משום שכולו מחמדים. ולפי זה יש להמתין את דברי הזוהר הקדוש שבו פתחנו: "אַתֶּם נִצְבִּים הַיּוֹם פְּלִכֶם", היינו בר"ה, היאך תוכלו להתייצב לפני ה' ליום הדין בראש השנה? רק כאשר תהיו כולכם לפני ה' אלוקים, שהכלל ישראל הם יחד לפני ה', ועל הכלל ישראל א"א למצוא שום שמץ ודופי, ויעזור ה' לכלל ישראל יחד.

ספר להתעדן באהבתך

הַנְּסִתָּרֶת לְה' אֱלוֹקֵינוּ וְהַנְּגַלֶּת לְנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לְעֲשׂוֹת אֶת פֶּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת (כט, כח)

גם כאשר הנהגת ה' עמנו היא בהסתר פנים, הרי באמת בכל רגע ורגע ניסיו ונפלאות עמנו, אלא שהם נסים נסתרים ואין בעל הנס מכיר בניסו. כמו שנאמר: "לעשות נפלאות גדולות לבדו", שאין אדם מכיר בהן. אך הגלוי הוא, שעל אף כל הצרות והגלויות, עם היותינו בין שיני אריות בכל אורך הגלות הזו, הרי נס גלוי לכל באי עולם שבס"ד שומרים אנו על דת התורה הקדושה. על כך רומז הפסוק באומרו: "הַנְּסִתָּרֶת" הניסים הנסתרים, "לְה' אֱלוֹקֵינוּ" אך "וְהַנְּגַלֶּת לְנוּ", הנסים הגלויים לעין כל הם: "לְעֲשׂוֹת אֶת פֶּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת", שעדיין ישראל דבקים בתורה ובקיום מצוותיה. רב רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות" בשם החתם סופר

שָׂרֵשׁ פְּרָה רֵאשׁ וְלַעֲנָה (כט, יז)

בספרים מובא שראשי התיבות של המילים: "שָׂרֵשׁ פְּרָה רֵאשׁ וְלַעֲנָה" הן שופר. ללמדנו שיש בכוחן של התקיעות השופר המעוררות את האדם לתשובה, לעקור את השורשים הרעים שמהם נבעו חטאיו של האדם. מעלה יתירה היתה לשופר כאשר עלה משה רבינו לשמים להביא את הלוחות השניות, ולפי דברי הטור (או"ח סי תקפ"א) זה היתה הסיבה לתקנת חז"ל לתקוע בשופר מדי שנה מראש חודש אלול ועד ראש השנה. כאשר מעיינים בדברי הטור שם, אפשר ללמוד דבר נורא.

הטור מצטט את הברייתא בפרקי דר' אליעזר, שבר"ח אלול אמר הקב"ה למשה "עלה אלי ההרה", ואז עלה לקבל לוחות אחרונות. אולם, כיון שהיה חשש שכאשר משה יעלה לשמים יטעה עם ישראל שנית בעבודה זרה, לכן, העבירו שופר במחנה להודיע שמשה עלה להר, שלא יטעו עוד עבודה זרה, והקב"ה, מדגיש הטור נתעלה באותו שופר, שנאמר "עלה אלוקים בתרועה וגו'". לכן התקינו חז"ל שיהיו תוקעין בר"ח אלול בכל שנה ושנה, וכל החודש, כדי להזהיר ישראל שיעשו תשובה, לשון הטור. מה למדנו? שכאשר העם היהודי נוקט בצעדים כדי להזהיר האחד את השני שלא יעשו חטאים, הקב"ה מתעלה בכך! ומכוחה של אותה זכות שלא "יטעו" קיבלו את המתנה הטובה הזו ששמה "חודש התשובה"

רב זילברדשטיין שליט"א בספרו "עלינו לשבח"

פתחו לי פתח כחודו של מחט

וּמָל ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לִבְךָ וְרַעַף לְאַהֲבָה אֶת ה' אֱלוֹקֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ (ל, ו)

בפרשת עקב (י, טז), "וּמְלִתֶם אֶת עֲרַלְת לְבָבְכֶם", ובפרשתנו נאמר, "וּמָל ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ". יש חיוב על כל אדם לפעול במעשים כדי להתקדם בעבודת ה' ולהסיר את הערלה מעל לבו ואם לא יעשה פעולה מצד עצמו, ישאר לבו ערל, ולזה מכוון הכתוב בפרשת עקב, "וּמְלִתֶם אֶת עֲרַלְת לְבָבְכֶם", ואילו בפסוק שבפרשתנו, מדבר על האדם שכבר עמל לפתוח את הפתח, ואפילו הוא חור קטן כחודו של מחט. לאדם זה נפתחים שערים חדשים להתקרב על ה', הוא יגלה בעצמו כוחות שלא ידע כלל על קיומם ויגיע לדרגות שלא שיער כלל שביכולתו להשיג, זהו לשון הפסוק "וּמָל ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ", דבר זה ייעשה על ידי הקב"ה.

ספר להתענג בתענוגים

הלכה: אכל פירות ושתה מים וכיוון בכורא נפשות לפטור רק את הפירות

מי שאכל פירות ושתה מים ובדעתו להמשיך לשתות אך אין בדעתו להמשיך לאכול פירות, וחושש שעד שיסיים לשתות יעבור לו זמן עיכול של הפירות, רשאי לברך בורא נפשות רבות ולכוין לפטור רק את הפירות ולהמשיך לשתות בלי ברכה שהכל ובסוף השתיה יברך שוב נפשות, דכשם שאפשר להגביל ברכה ראשונה שתחול רק על מין זה ולא על מין זה, הוא הדין שאפשר להגביל ברכה אחרונה שתחול רק על הפירות ולא על השתיה. **ספר "הליכות ברכות" רב אופיר מלכה שליט"א**

פתגם: לֵב שֶׁמַח, יִיטֵב גְּהָה; וְרוּחַ נִכְאָה, תִּיבֶשׁ-גֶרֶם
ספר "משלי"

חקירה: אוויר חצר

נחשב כאילו הגיע לקרקע החצר, או שקונה ע"י האוויר עצמו (תורת הקניינים ח"ב עמוד פב)
ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: כשלקחו ממנו את המקל סר כוחו

.....**וּקְסָמִים בְּיָדָם וְכו' (כב, ז)**

מעשה שהיה בימי הגר"א שהגיע פלוני לחצר בית הכנסת הגדול, והחל לעשות מופתים, וגם גילה סודות ועתידות בפני כל. כאשר באו לספר זאת להגר"א, לא התפעל, והורה לבדוק אם בשעה שהוא עושה את הקסמים שלו, הוא אוחז בידיו חפץ כלשהו. משנודע כי אכן יש בידו מקל, ציוה הגר"א לקחת ממנו, ותיכף ומיד יסור כוחו, ויפסקו נפלאותיו, וכן הוה. והסביר הגר"א שלמד זאת מזקני מדין, כי הלא נאמר "וילכו זקני מואב וזקני מדין וקסמים בידם", ופירש רש"י וקסמים בידם, כל מיני קסמים, שלא יאמר אין כלי תשמישו עמו, ולכן סר כוחו ממנו. ונראה, שזו הסיבה שבני ישראל נקראים "תולעת יעקב" כי לתולעת אין כח, והיא אינה אוחזת מאומה, וכוחה בפיה. **ספר עלינו לשבח כמדבר**

שבת שלום, שנה טובה

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, אברהם בן חנה רחל שרה, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, ברטה מסעודה בת לאה, מאיר חיים בן גבי זוהרה, ראובן בן איוא, ששא בנימין בן קארין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלום, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה. **זיווג הגון:** נעמי פנינה בת סנדרין אסתר, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזיל לאוני. **לעילוי נשמת:** ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. אמיל חיים בן עזו עזיזה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים, ניסים חי הורבט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נגימה.

פִּי קָרוֹב אֶלֶיךָ הַדְּבָר מְאֹד בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ (ל.יד)
הרמב"ן אומר שפסוק זה קאי על מצות התשובה.
ה"חתם סופר" הביא את מה שכתב השל"ה הקדוש', ששלושה דברים נצרכים לעשיית התשובה: **א) פה:** להתוודות. **ב) לב:** חרטה על העבר וקבלה על העתיד. **ג) איברי העשייה:** לעשות את המצוות ולהיזהר שלא לעשות עבירות, וזהו מ"ש תורתנו הקדושה: **"בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ"**. ופירש ה"חתם סופר" בזה את הפיוט הנאמר (ביום שני של ר"ה בזכרונות): **"עשה פלא לחיים יהיו כמתים"** תיבת "פלא" ראשי תיבות: **פה לב איברים**, והבקשה היא שנזכר להשתמש בשלושת כלי התשובה הנרמזים בתיבת "פלא" ולא נהיה ח"ו רשעים אשר אף בחייהם הרי הם כמתים. **ספר "להתעורר באהבתך"**

לֹא בַשָּׁמַיִם הוּא לְאֹמֵר מִי יַעֲלֶה לָנוּ הַשָּׁמַיְמָה כו'...פִּי קָרוֹב אֶלֶיךָ הַדְּבָר מְאֹד בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ (ל.יב-יד)
נראה לפרש דהנה יש בני אדם בעל משא ומתן שאין ביכולתם לעסוק בתורה. וצריכין לדעת שגם יכולין לגשת אל הקודש ולקנות חלק בהתורה הקדושה מתוך שיתמכו ידי תלמידי חכמים היושבים על התורה, ובזה יזכו לחלק בהתורה הקדושה. וזה שאמר, לא בשמים היא, שלא יחשבו בעלי המלאכה שהתורה רחוקה מהם כגבוה שמים על הארץ, כי קרוב אליך הדבר "מְאֹד", שקרוב להם לזכות בהתורה ע"י "מְאֹד" זה הממון כמו שכתוב בכל "מְאֹדֶךָ", דעל ידי שיתנו ממונם ללומדי התורה מתקרבים להתורה.

ספר "מקח מטוב"

וילך

רעות וצרות

וּמִצְאָהוּ רְעוּת רְבוּת וְצָרוֹת וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הֲלֵא עַל פִּי אֵין אֱלֹקִי בְּקִרְבִּי מִצְאוֹנֵי הָרְעוּת הָאֵלֶּה (לא,ז)
יש לדקדק מדוע מתחיל "רְעוּת רְבוּת וְצָרוֹת", ומסיים ב"רְעוּת" לבד "מִצְאוֹנֵי הָרְעוּת הָאֵלֶּה" יש לומר: רעות היינו עצם הרעה, צרות, היינו המועקה שיש לאדם עקב הרעה, דפעמים עקב הרעה שיש לאדם העולם חשוך בעדו, ונשברת רוחו בקרבו, חוץ מהיסורים שיש לאדם עצמה (צרות מלשון צר, כפי שתרגם אונקלוס "ועקן"). ושברון לב זה, נובע מחוסר האמונה והבטחון בה', שחושב שאין ה' בקרבו ואז הוא עשוק ורצוץ כל הימים, אבל מי שיראת ה' נגע בלבבו ומאמין בה' ובהשגחתו, הצרות אינם צרות ואין מעיק לו ואין מיצר לו, כמו שאמר דוד המלך **"גם כי אלך בגיא צלמות לא אירע רע כי אתה עמדי"**, כי בכל מצב ימצא מנוח ותנחומים, וקוי ה' יחליפו כח. וכאשר מגיע האדם להכרה שהיסורים שיש לו, הם **"על כי אין אלוקי בקרבי"**, ממילא בטלים הצרות הסובבים אותו, ולא נשאר רק רעות, ולכן סיים **"מִצְאוֹנֵי הָרְעוּת הָאֵלֶּה"**.

ספר "אוצרות התורה"

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr